

Onderwerp: Windmolenpark gemeente Kollumerland c.a.

Geachte gemeenteraad van de gemeente De Marne,

Er zijn bij Fryslân foar de Wyn (FfdW) plannen voor een tweetal windmolenparken ingediend, te realiseren nabij Zoutkamp, nog net op het grondgebied van de gemeente Kollumerland c.a. en de provincie Fryslân.

Fryslân foar de Wyn is een initiatief van Platform Duurzaam Fryslân, de Friese Milieu Federatie en het Comité Hou Fryslân Mooi. Drie verschillende organisaties die opkomen voor de belangen van natuur en landschap, van initiatiefnemers van windenergie en van omwonenden. Zij willen via een zorgvuldig proces komen tot een inventarisatie van windenergie-initiatieven met draagvlak – die dus goed zijn voor natuur en landschap, voor windondernemers en voor omwonenden. Dus voor alle Friezen en voor Fryslân als geheel: Fryslân foar de wyn!” Er is intensief overlegd met de Provincie Fryslân over de inrichting van het proces. Dit heeft er toe geleid dat op 4 december 2013 Provinciale Staten akkoord is gegaan met een voorstel van Gedeputeerde Staten om het proces te steunen.

Bij Fryslân foar de Wyn kon tot 31 maart 2014 projectvoorstellen worden ingediend, waarmee de Provincie Fryslân kan voldoen aan de eis van het Rijk van 530,5 MW opgesteld windenergievermogen in 2020. Voor eind september 2014 zal de Commissie van Advies (FfdW) de scenario's uitwerken, waarna in oktober 2014 de Regiegriep (FfdW) het eindrapport indient bij Gedeputeerde Staten. Het is afwachten of de provincie voor alle plannen in Fryslân aparte bestemmingsplannen laat opstellen of kiest voor het opstellen van een of meerdere Provinciale InpassingsPlannen (= bestemmingsplan door de provincie vastgesteld), waarbij gemeenten geen zeggenschap hebben.

Bij Fryslân foar de Wyn (www.fryslanfoardewyn.nl) zijn tot nu toe twee projectvoorstellen ingediend binnen de gemeente Kollumerland c.a. nabij de grens met de provincie Groningen.

Hoewel niemand tegen windenergie is, zijn wij geen voorstander van beide (of één van beide) windmolenparken. Onderstaand zullen wij onderbouwen waarom, waarbij wij eerst informatie verstrekken met betrekking tot beide plannen, daarna de argumenten aandragen waarom wij geen voorstander zijn.

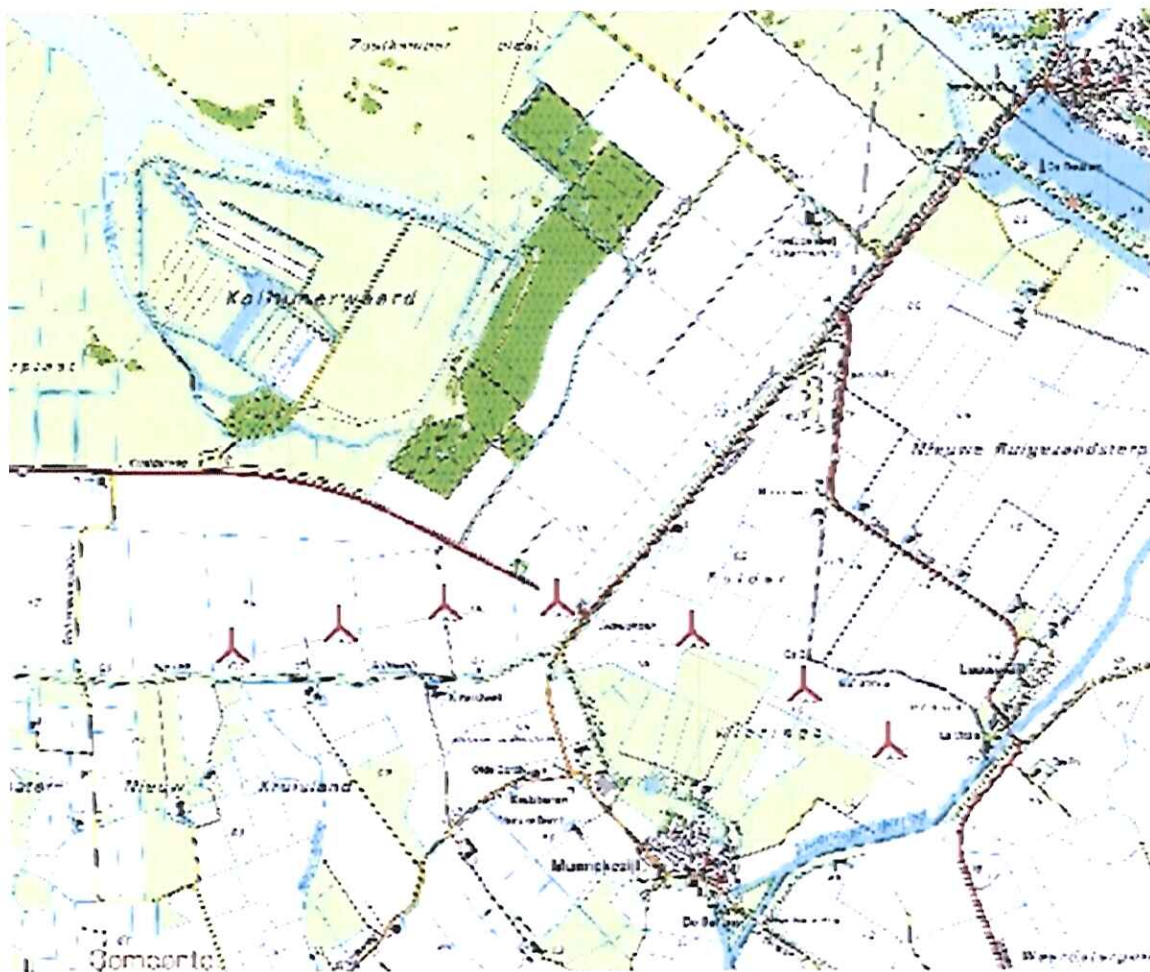
registratienummer	2014000720
ingekomen d.d.	25 JUN 2014
in handen gesteld van:	M. Vlogemad
class.nr.:	04.42
ontvangstbevestiging:	☒ JA ☐ NEE

Naam indiener: Vereniging Windmolen Cluster Kollumerland

Naam project: windturbinepark WCK

Gemeente Kollumerland c.a. – ten noorden van het dorp Munnekezijl (gedeelte Wieringapolder en achter de dijk ongeveer parallel aan de Olde Borchweg) in een lichte boogopstelling (zie figuur 1).

Minimaal 7, maximaal 9 windturbines. As-hoogte minimaal 78, maximaal 98 meter, rotordiameter minimaal 100, maximaal 130 meter. Totale hoogte dus minimaal 128 meter, maximaal 163 meter.

Afbeelding 2: Ligging windturbinepark WCK (bron: projectplan Windmolen Cluster Kollumerland)

Technische gegevens

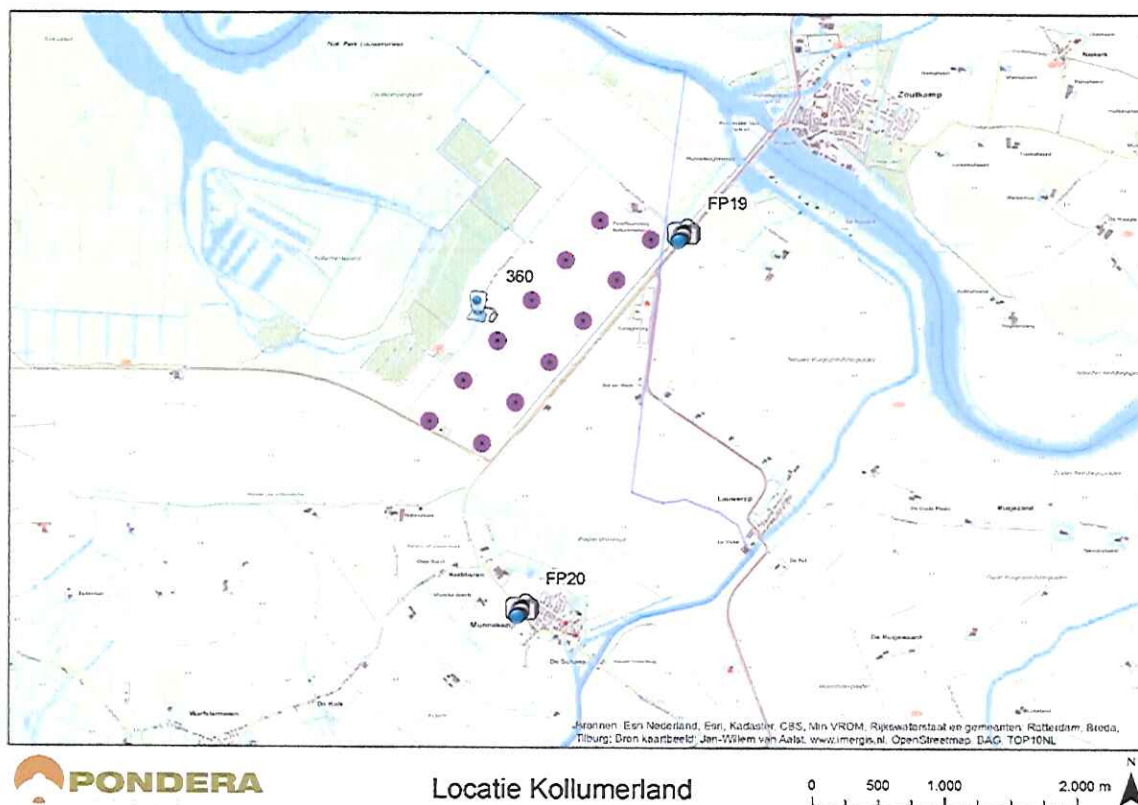
Het betreft hier 7 tot 9 windmolens met een totale hoogte tussen de 128 en 163 meter (de Martinatoren is 97 meter). De molens staan circa 420 meter uit elkaar. De afstand tot Zoutkamp bedraagt circa 3,3 km. De afstand tot het Nationaal Park en Natura 2000 gebied Lauwersmeer bedraagt aan de noordzijde circa 600 meter (zie afbeelding 3). De afstand tot het Nationaal Landschap Middag-Humsterland (zie afbeelding 4) bedraagt circa 3,5 km. Uitgaande van een vermoedelijke hoogte van 153 meter bedraagt de zichthoek (de zichtbaarheid ten opzichte van de horizon) vanaf Zoutkamp circa 3 graden (nog duidelijk zichtbaar boven de dijk en het bestaande boscomplex). De zichthoek vanuit het Nationaal Park en Natura 2000 gebied Lauwersmeer bedraagt 14 graden. De zichtbare breedte van dit windmolenpark aan de horizon vanuit Zoutkamp bedraagt 45 graden.

Naam indiener: Windrijk 1 BV

Naam project: Kollumerland Provinciedijk

Gemeente Kollumerland c.a. – ten noordoosten van het dorp Munnekezijl, langs de Nittersweg in een enkelvoudige rechte lijnopstelling, of dubbele lijnopstelling.

Minimaal 5, maximaal 14 windturbines. As-hoogte minimaal 78, maximaal 110 meter, rotordiameter minimaal 82, maximaal 115 meter. Totale hoogte dus minimaal 123 meter, maximaal 168 meter.

Afbeelding 2: Ligging windmolenpark Kollumerland Provinciedijk (bron: projectvoorstel Windrijk I BV)

Technische gegevens

Het betreft hier 5 tot 14 windmolens met een totale hoogte tussen de 123 en 168 meter (de Martinitoren is 97 meter). De molens staan circa 380 meter uit elkaar. De afstand tot Zoutkamp bedraagt circa 1,3 km. De afstand tot het Nationaal Park en Natura 2000 gebied Lauwersmeer bedraagt aan de noordzijde circa 200 meter en aan de westzijde circa 700 meter (zie afbeelding 3). De afstand tot het Nationaal Landschap Middag-Humsterland (zie afbeelding 4) bedraagt circa 5 km. Uitgaande van een vermoedelijke hoogte van 153 meter bedraagt de zichthoek (de zichtbaarheid ten opzichte van de horizon) vanaf Zoutkamp circa 7 graden. De zichthoek vanuit het Nationaal Park en Natura 2000 gebied Lauwersmeer bedraagt aan de westzijde 12 graden en aan de noordzijde 37 graden. De zichtbare breedte van dit windmolenpark aan de horizon vanuit Zoutkamp bedraagt 30 graden.

Afbeelding 3: Ligging Nationaal Park en Natura 2000 gebied Lauwersmeer (bron: Ministerie Economische Zaken)

Afbeelding 4: Ligging Nationaal Landschap Middag-Humsterland (bron: www.middaghumsterland.nl)

Argumenten tegen zowel het windturbinepark WCK als het windmolenpark Kollumerland
Provinciedijk in de gemeente Kollumerland c.a.

1. Het windmolenpark tast de nodige rust en daarmee de natuurwaarden aan in het Nationaal Park Lauwersmeer en het stiltegebied Natura 2000 Lauwersmeer (geluidsoverlast).
2. Het windmolenpark verstoort de recreatieve functie van het Nationaal Park Lauwersmeer (landschapsvervuiling).
3. Het windmolenpark verstoort het behoud van de cultuurhistorische waarden aan van het Nationaal Landschap Middag-Humsterland (landschapsvervuiling).
4. Het windmolenpark verstoort kansen op het gebied van recreatieve ontwikkeling van Zoutkamp (landschapsvervuiling).
5. Het windmolenpark is in strijd met het provinciaal beleid van de provincie Fryslân (zie onderstaand).
6. Het windmolenpark is in strijd met de in 2012 in opdracht van de Stuurgroep Lauwersmeer opgestelde visie 'Koers voor het Lauwersmeer' (zie onderstaand).
7. Het windmolenpark tast de geloofwaardigheid van het provinciaal bestuur aan (zie onderstaande uitleg).

Beleid provincie Fryslân

De provincie Fryslân heeft zeven uitgangspunten geformuleerd, waar plaatsing van windmolens in Fryslân aan moeten voldoen.

- 1) 250 MW in het IJsselmeer
- 2) alle plannen langs de IJsselmeer- en Waddenkust weren
- 3) plannen weren die zich dichtbij natuurgebieden bevinden
- 4) plannen weren die de meeste geluidsoverlast opleveren voor woonkernen
- 5) zoveel mogelijk plannen in open landschappen weren
- 6) concentratie op opschaling van reeds bestaande clusters
- 7) plaatsing van windturbines langs kanaalzones, snelwegen en spoorlijnen.

Duidelijk is dat beide geplande windmolenparken zich te dicht bij het natuurgebied Natura 2000 Lauwersmeer bevinden (uitgangspunt 3) en dat beide geplande windmolenparken in strijd zijn met uitgangspunt 5 (zoveel mogelijk plannen in open landschappen weren).

De reden dat de provincie windmolenparken bij natuurgebieden wil weren ligt enerzijds in de ervaren landschapsvervuiling vanuit het natuurgebied, anderzijds in de feitelijke risico's die deze windmolenparken nabij natuurgebieden opleveren. Zo valt te lezen in de Quest van juni 2014 dat bij de beoogde grootte van windmolens zich per windmolen bijna 100 vogels per jaar dood vliegen tegen de rotorbladen (een overigens door de overheid aanvaardbaar geachte nevenschade). Op zich heeft dat met de ligging nabij natuurgebieden niets maken, wel is het risico bij natuurgebieden groter dat zeldzame vogels als bijvoorbeeld, in het geval van het Natura 2000 gebied Lauwersmeer, de zeearend (kieskeurige vogels, die een groot gebied nodig hebben) zich dood vliegt tegen de rotorbladen. Daarnaast beschrijft de Quest, dat volgens een in 2009 door de Vogelbescherming uitgevoerd onderzoek ook de kans bestaat dat bepaalde vogels de omgeving van windturbines gaan mijden. Door dit 'vermijdingsgedrag' kan geschikt leefgebied in de buurt van windmolens (in dit geval het Natura 2000 gebied Lauwersmeer) niet worden benut, waardoor het verloren gaat voor de betreffende soort.

'Koers voor het Lauwersmeer'

In 2012 heeft de Stuurgroep Lauwersmeer de visie 'Koers voor het Lauwersmeer' opgesteld. In deze Stuurgroep hebben zitting de provincies Fryslân en Groningen, de gemeenten Kollumerland c.a., De Marne en Dongeradeel, het Ministerie van LNV en Staatsbosbeheer. Deze visie is vertaald naar een visiekaart (zie afbeelding 5).

Afbeelding 5: Visiekaart Koers voor het Lauwersmeer (bron: Koers voor het Lauwersmeer)

entree

In de visie staat op pagina 19 dat het Lauwersmeergebied niet herkenbaar is als samenhangend Nationaal Park, met duidelijke entrees. Daarom wordt ingezet op een verbeterde presentatie van het Lauwersmeergebied langs de belangrijkste toegangswegen met heldere entrees (zie figuur 5).

Deze ambitie is uitgewerkt op pagina 45, waarin is verwoord dat de belangrijkste entrees over land een zelfde heldere uitstraling krijgen. Bij de entrees van een nationale toplocatie hoort een passende uitstraling. Bij deze entrees kun je informatie over het gebied vinden, bijvoorbeeld door Land Art of informatiebord met plattegrond. De beleving dat je het Nationaal park ingaat wordt hiermee versterkt. Hier ligt een landschappelijke opgave. Routes van het Nationaal park kunnen bijvoorbeeld door gebiedseigen beplanting herkenbaar worden gemaakt. Ook de parkeerplaatsen (Toeristische Overstap Punten), uitkijkpunten en andere belangrijke punten in het gebied krijgen een herkenbare uitstraling in vormgeving, materiaalgebruik en bebording. De beoogde identiteit en kwaliteit voor de entrees dient in een beeldkwaliteitsplan te worden vastgesteld om zo als toetsingskader voor verschillende initiatieven te kunnen dienen.

Het mag duidelijk zijn dat de realisatie van een windmolenpark van deze omvang totaal niet past in de visie 'Koers voor het Lauwersmeer'.

Zichtbaarheid windturbines

De Achmeatoren in Leeuwarden is met bijna 115 meter veruit de hoogste wolkenkrabber in heel Noord- en Oost Nederland (zie afbeelding 6). De Achmeatoren is beeldbepalend voor Leeuwarden en is met helder weer bijna vanuit heel Friesland zichtbaar (bron: Wikipedia). Beoogde windturbines (mogelijk tot bijna 1,5 maal de hoogte van de Achmeatoren) zijn vanuit Schiermonnikoog, de gehele gemeente De Marne en het gehele Westerkwartier goed zichtbaar.

Afbeelding 6: Achmeatoren hoogste wolkenkrabber in Noord- en Oost Nederland (bron: Leeuwarder Nieuws)

Geloofwaardigheid provinciaal bestuur

In verband met de negatieve landschappelijke werking van de toenmalige vier windmolens in de haven van Lauwersoog (met een ashoogte van 30 meter) op het Nationaal Park Lauwersmeer, heeft de provincie Groningen met de toenmalige eigenaar een financiële regeling getroffen deze te verwijderen. Aan de zuidzijde van het Nationaal Park Lauwersmeer nu drie keer zo veel windmolens oprichten met een hoogte drie keer zo hoog als de toenmalige windmolens in de haven van Lauwersoog, tast de geloofwaardigheid van het provinciaal bestuur aan. De burger mag er van uitgaan dat interprovinciale afstemming tussen de provincie Groningen en Fryslân plaatsvindt realisatie van (één van) beide windmolenparken te voorkomen.

Voorstel

Wij stellen de gemeenteraad van de gemeente De Marne voor:

1. het standpunt in te nemen geen voorstander te zijn van de ontwikkeling van zowel het windturbinepark WCK als het windmolenpark Kollumerland Provinciedijk nabij het Nationaal Park Lauwersmeer en Natura 2000 gebied Lauwersmeer op grond van de zeven genoemde argumenten;
2. De provincie Groningen, de provincie Fryslân, de gemeente Kollumerland c.a. , de gemeente Zuidhorn en de Stuurgroep Lauwersmeer hieromtrent te informeren.

Namens een tiental bezorgde inwoners van de gemeente De Marne (zie handtekeningenlijst),

Henk Lahuis
't Hoogje 5
9964 BD Wehe-den Hoorn

Voorstel burgerinitiatief gemeente De Marne

Met dit formulier stelt u de raad voor om een onderwerp ter bespreking op de agenda te zetten. Hiervoor gelden een aantal spelregels. U moet dit voorstel indienen met als bijlage tenminste tien handtekeningen. U dient het formulier uit te printen en per post te verzenden ter attentie van de raadsgriffie.

Naam en voorletters:

H. LAHUIS

Geboortedatum:

23-07-1960

Adres:

't HOOGE 5 WEHE-DEN HOORN

E-mailadres:

HENK.LAHUIS@HOME.NL

Handtekening en datum:

6-6-2014

Ik stel voor het volgende onderwerp op de agenda van de raad te plaatsen:

WINDMOLENPARK GEMEENTE KOLLUMERLAND C.A.

Toelichting op onderwerp:

ZIE BYGAANDE BRIEF

Ondersteuningsverklaringen burgerinitiatiefvoorstel

Ondergetekenden verklaren hierbij het verzoek tot het plaatsen van het volgende voorstel op de agenda van de gemeenteraad te ondersteunen:

WINDMOLENPARK GEMEENTE KOLLUMERLAND o.v.

[illegible]

Toelichting

Boven aan de lijst dient het voorstel van het burgerinitiatief dat wordt ondersteund te worden opgenomen in dezelfde bewoordingen als op het verzoek tot indiening van een initiatiefvoorstel. Indien meer dan één vel nodig is voor gegevens van ondersteuners van het burgerinitiatief dient boven aan elk vel het voorstel te worden herhaald in dezelfde bewoordingen. Bevoegd tot ondersteuning van een burgerinitiatief zijn degenen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de gemeenteraad van De Marne, alsmede ingezetenen van de gemeente De Marne van zestien jaar en ouder die met uitzondering van hun leeftijd voldoen aan de vereisten voor het kiesrecht voor de gemeenteraad.